

Miljø- og
Fødevarerministeriet
Miljøstyrelsen

Kemikalier
Den 18. oktober 2016
MFVM 152

NOTAT til Folketingets Europaudvalg og Miljø- og Fødevarerudvalg

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af trichlorethylen (TCE) som proceskemikalie i industriel produktion i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af stoffet trichlorethylen (TCE) som proceskemikalie i industriel produktion i henhold til i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslaget giver den bulgarske virksomhed Chimcomplex S.A. Borzesti (Chimcomplex) tilladelse til efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, fortsat at anvende stoffet i en periode på 2 år fra vedtagelsen af godkendelsen.

Forslaget er sat til mulig afstemning på REACH-komiteens møde den 26. oktober 2016.

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark.

Sagen forventes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser.

Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. I den konkrete sag drejer det sig om en specifik anvendelse af stoffet, hvor der ikke findes alternativer. Ansøgeren har dog ikke demonstreret, at de foreslåede risikohåndteringsforanstaltninger er tilstrækkelige til at sikre arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet. Regeringen lægger derfor afgørende vægt på, at der vedtages skærpede krav til beskyttelsesforanstaltninger af arbejdstagere og den generelle befolkning, hvilket betyder, at der alene stemmes for forslaget, hvis dette sker.

Baggrund

Kommissionen har den 5. oktober 2016 fremsendt forslag til gennemførelsesretsakt til mulig afstemning på REACH-komiteens møde den 26. oktober 2016. Kommissionen vil herefter i henhold til REACH træffe en forvaltningsafgørelse vedrørende ansøgningen fra virksomheden Chimcomplex om godkendelse til fortsat at anvende TCE i EU, herunder også for virksomhedens downstream-brugere.

Forslaget har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8. Afstemning skal herefter ske i henhold til artikel 133, stk. 3, i REACH-forordningen, som henviser til forskriftproceduren i artikel 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF. Forskriftproceduren er nu erstattet af undersøgelsesproceduren i henhold til artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 182/11, jf. dennes artikel 13, stk. 1, litra c).

Ved kvalificeret flertal i komitéen vedtager Kommissionen forslaget. Hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod i komitéen, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget, idet basisretsakten anses for at bestemme, at forslaget ikke kan vedtages, når der hverken er kvalificeret flertal for eller imod. Kommissionen kan dog vælge enten at forelægge forslaget for en appelkomité inden for 1 måned eller forelægge et revideret forslag for komitéen inden for 2 måneder. Det samme gælder, hvor der er kvalificeret flertal imod i komitéen, og hvor Kommissionen vurderer, at foranstaltningerne er nødvendige. I appelkomitéen kan Kommissionen vedtage forslaget i tilfælde af kvalificeret flertal for, samt hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod forslaget.

Formål og indhold

Forslaget til gennemførelsesretsakten vedrører en forvaltningsafgørelse, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgning fra virksomheden Chimcomplex om fortsat anvendelse af TCE, herunder også til virksomhedens downstream-brugere, til følgende:

1. Til industriel anvendelse som opløsningsmiddel til affedtning i lukkede systemer

REACH-forordningen indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er på sigt at udfase anvendelsen af særligt problematiske stoffer, når der findes alternativer, som er teknisk og økonomisk egnede og udgør en mindre risiko, og indtil da at sikre kontrol med anvendelsen samt sikre et højt beskyttelsesniveau for mennesker og miljø.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter allerede ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten. Her starter mange virksomheder arbejdet med at skifte til bedre alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder udfaser stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici. I denne konkrete sag er der tale om en virksomhed i Bulgarien, som har søgt om godkendelse til årligt at kunne anvende op til godt 800 tons af stoffet på egne og kunders industrielle anlæg.

Forordningens bilag XIV opregner de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (dvs. den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og komme med en vurdering af, om der findes egnede alternativer (substitutionsmuligheder).

Chimcomplex fremsendte den 17. oktober 2014 ansøgning om godkendelse af trichlorethylen til ovennævnte anvendelse. Ansøgningen har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som den 16. juli 2015 har afgivet følgende udtalelser:

- RAC konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningen, ikke er passende og

effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagerne, herunder fordi den risikovurdering, som ansøgeren har udarbejdet, ikke muliggør en pålidelig risikovurdering, da vurderingen af arbejdstageres udsættelse kun bygger på modellering og dækker mange forskellige arbejdsplader med forskellig eksponering. Ligeledes konkluderede RAC, at der er en risiko for, at den generelle befolkning i den umiddelbare nærhed af virksomheder, der anvender stoffet, kan udsættes for stofferne via miljøet.

- **SEAC** har i sin analyse konkluderet, at der på trods af en række usikkerheder vedrørende cost benefit analysen ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgeren. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgeren har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet.

På grundlag af oplysninger i analysen af alternativer mv., som ansøgeren har udarbejdet, anbefaler Kommissionen, at der gives en godkendelse med en frist for fornyet vurdering på 24 måneder fra vedtagelsen af godkendelsen, under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgeren har beskrevet, samt yderligere foranstaltninger for reduktion af udsættelsen for stoffet. Derudover er det en forudsætning for godkendelsen, at ansøgeren implementerer et overvågningsprogram omfattende årlige målinger af arbejdstagernes inhalation af stoffet og af nedbrydningsprodukter i urinprøver..

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til gennemførelsesretsakt.

Nærhedsprincippet

Da formålet med forslaget til gennemførelsesretsakten er at udmønte EU forvaltningsbeføjelser i allerede gældende fællesskabsregulering, finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til godkendelsen er ikke relevant i forhold til dansk lovgivning, da den kun vedrører anvendelse uden for Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Forslaget skønnes ikke at medføre væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveau

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre det generelle beskyttelsesniveau i Danmark og i EU, da stoffet ikke genfindes i færdige produkter.

Høring

Forslaget har været i høring i Miljøspecialudvalget i perioden 14.–18. oktober 2016. Der er ikke fremkommet substantielle bemærkninger i den forbindelse.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være et kvalificeret flertal af medlemslande, som vil stemme for forslaget.

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socio-økonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

I det konkrete tilfælde drejer det sig om en konkret virksomhed og den kunders specifikke anvendelse af trichlorethylen, TCE, som industrielt opløsningsmiddel til affedtning i lukkede systemer i en årlig mængde på op til godt 800 tons, hvor der ikke findes alternativer for ansøgeren. På baggrund af ansøgningen har Kemikalieagenturets risikovurderingskomité, RAC, konkluderet, at ansøgningen er mangelfuld, og at de beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger ikke er tilstrækkelige og effektive til begrænsning af risici for arbejdstagere og den del af den generelle befolkning, som potentielt kan blive udsat for stoffet. Kemikalieagenturets socio-økonomiske komité, SEAC, har dog konkluderet, at de socio-økonomiske fordele opvejer risici for arbejdstagere. SEAC har endvidere, på baggrund af ansøgerens oplysninger om analyser og forskning vedrørende alternativer, foreslået, at godkendelsen gives for en periode på 26 måneder. Kommissionen har på baggrund af udtalelserne fra Kemikalieagenturets komitéer foreslået, at der gives en godkendelse med en frist for fornyet vurdering efter 24 måneder. Herudover fremgår i Kommissionens forslag til beslutning om godkendelse vilkår om overvågning af arbejdstagernes udsættelse for stoffet gennem årlige monitoringer.

Regeringen finder, at risici for arbejdstagerne og den generelle befolkning overstiger et acceptabelt niveau, men kan tilslutte sig forslaget til gennemførelsesretsakt, idet der dog lægges afgørende vægt på vedtagelse af skærpede krav til beskyttelsesforanstaltninger for arbejdstagere og den generelle befolkning.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.